

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

▲ CZV neprané 25 kg.....	2,71 Kč/kg
▼ OOC neprané 25 kg	3,37 Kč/kg
■ Spotřebitelské ceny dle ČSÚ....	6,81 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC	2
Trh konzumních brambor v ČR.....	3
Trh konzumních brambor v Evropě, aktuality.....	4

Komoditní zpravodajství

Česká republika

V uplynulém období nedošlo na trhu brambor v České republice k výrazným změnám. Pěstitelé, stejně jako obchodníci, se však mohou radovat z jistého zvýšení farmářských i obchodních cen konzumních brambor, způsobeného rostoucí poptávkou po tomto sortimentu v předvánočním období. Nejvíce žádané jsou salátové odrůdy brambor - Dali, Milva, ale i červené, hlavně Laura.

Podle šetření TIS^{CR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh ve 49. - 50. týdnu roku 2005 takto:

CZV konzumních brambor 2,71 Kč/kg
(proti 48. týdnu zanedbatelný vzestup o 0,05 Kč/kg).

OOC konzumních brambor 3,37 Kč/kg
(proti 48. týdnu malý pokles o 0,08 Kč/kg).

Podle exkluzivního šetření TIS^{CR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 1,80 do 4,75 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastější odrůdy Marabel, Rosara a Dali byly prodávány v rozmezí cen 2,50 až 2,80 Kč/kg.

Obchodníci prodávali nejvíce konzumní brambory za cenu (OOC) kolem 3,10 - 3,50 Kč/kg.

Spotřebitelské ceny v 50. týdnu 2005, podle oficiálního šetření ČSÚ mírně stoupaly na úroveň 6,81 Kč/kg (+0,32 Kč/kg), proti předchozímu období (47.týdnu 2005) se zvýšily jen mírně.

V minulém období stoupaly jak CZV tak SC. Tento trend bohužel nenásledovaly obchodní ceny brambor. CZV konzumních brambor jsou ve 49. a 50. týdnu 2005 opět o 0,25 Kč/kg vyšší proti roku 2004, tedy nevýrazně stoupaly. OOC klesly o 0,38 Kč/kg, spotřebitelské ceny se meziročně zvýšily o 0,11 Kč za 1 kg.

Evropská unie

Na trzích EU dochází k předvánočnímu váhání, proto se zde projevuje také nestabilita cen, která pak reflekтуje zesílenou nabídku brambor na trzích zemí EU.

Ve Španělsku bylo letos sklizeno 2 542 mil. t brambor, což je o 7,4% méně než v roce 2004 a dokonce o 25% méně proti roku 1999, kdy bylo sklizeno 3 367 mil. t brambor.

Ve Francii je trh označován jako „letargický“. Nastal pokles cen na místních trzích. Ceny spadly ze 142,50 EUR/t na 138,75 EUR/t, (kalibrace 40/70mm, myté brambory, odrůdy Bintje). U brambor kalibrace 50/75 mm klesla cena ze 151,25 (6.prosince) na 148,75 EUR/t (13.prosince). Francie plánuje vyexpedovat do Španělska 0,5 mil. t brambor a vydatně tak profituje na letním suchu v rámci pyrenejského regionu.

V Nizozemí byla na burze v Amsterdamu kvotace brambor určených ke zpracování na hodnotě 151,00 EUR/t, (termíny dodání do konce dubna 2006) a na hodnotě 172,00 EUR/t s dodáním do konce června 2006.

V Polsku mírně posílily týdenní ceny brambor na regionálních trzích z hodnoty 58,10 Zl/100kg (k datu 24.11.) na cenu 59,17 Zl/100kg. U velkoobchodníků ceny také stoupaly z rozmezí 0,47-0,75 Zl/kg (1.12. 2005) na rozsah 0,50-0,86 Zl/kg (8.12 2005).

Ceny konzumních brambor v Rakousku pomáhá stabilizovat východoevropský trh. Většinou se pohybovaly v rozmezí 60-70 EUR/ t, výjimečně až nad 75 EUR/ t u kulatých odrůd. Hlavními exportními zeměmi zůstává pro rakouské pěstitele Bulharsko a Rumunsko.

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2005 (I. jak. tř.)

Den zjištění ceny: 12.-14. prosinec 2005

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,90	4,00	2,70	0,17
AGRIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,80	4,50	2,68	0,03
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,90	3,20	2,49	0,15
FILEA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,00	3,50	2,70	-
GALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,90	3,00	2,37	-
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,80	4,50	2,79	0,21
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,80	4,50	2,71	0,14
MILVA	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,20	4,40	3,28	-0,02
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,80	4,00	2,85	-0,02
ROSARA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,00	4,00	2,91	0,24
SECURA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,00	3,00	2,60	-0,10
ANGELA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,00	4,00	3,00	-0,10
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,80	4,75	2,77	0,11
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	7,70	14,00	10,37	-0,30

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklečích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2005 (I. jak. tř.)

Den zjištění ceny: 12.-14. prosinec 2005

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ³⁾	3,00	4,90	3,63	0,11
AGRIA	B	neprané	pytel 25 kg ³⁾	2,80	3,90	3,35	-0,18
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ³⁾	2,70	3,80	3,09	-0,42
DITTA	B	neprané	pytel 25 kg ³⁾	2,50	3,70	3,08	-0,19
FILEA	BA	neprané	pytel 25 kg ³⁾	3,00	4,00	3,63	-0,02
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ³⁾	2,80	4,90	3,77	0,18
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ³⁾	2,00	4,29	3,11	-0,25
MILVA	AB	neprané	pytel 25 kg ³⁾	2,60	3,20	2,85	-0,01
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ³⁾	3,40	4,50	3,90	0,23
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ³⁾	2,20	4,90	3,71	0,24
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ³⁾	2,00	4,90	3,36	0,00
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	9,00	15,00	12,02	-0,27

Poznámka: 3) Brambory v 25 kg pytlích i poloklečích. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{CR}

Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2005/2006	2004/2005	2005/2006	2004/2005
44. týden	2,63	2,49	3,53	3,90
46. týden	2,62	2,43	3,42	3,80
48. týden	2,66	2,42	3,45	3,64
50. týden	2,71	2,46	3,37	3,75

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních a raných brambor v jednotlivých krajích ČR bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Ceny zjištěné v týdnu končícím k uvedenému datu 30.11. 2005

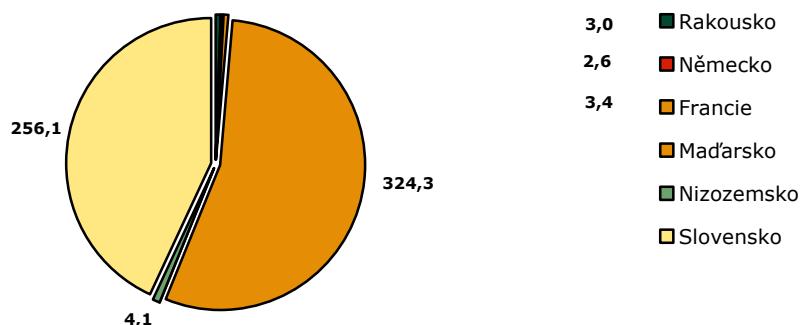
(Kč/kg)

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Rané konzumní brambory	46.	6,66	6,21	5,91	6,79	6,35	6,24	7,25	6,03	6,44	6,44	6,23	6,41	6,08	6,01	6,36
	47.	6,80	6,25	6,19	6,88	6,35	6,71	7,25	6,15	6,44	6,54	5,77	6,69	6,50	6,27	6,49
	48.	6,93	6,14	6,19	6,79	6,55	6,65	7,58	6,28	6,61	6,35	6,42	6,91	6,55	6,14	6,58
	49.	6,89	6,27	6,35	6,88	6,15	7,00	7,58	6,40	6,61	7,15	6,45	6,96	6,88	6,21	6,70
	50.	7,01	6,34	6,52	6,88	6,35	7,26	7,75	6,40	6,79	7,15	6,67	7,03	6,88	6,31	6,81

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský.

Pramen: ČSÚ

Dovoz konzumních brambor podle zemí, období: 1.10.-31.10.2005 (tuny)

Pramen: TIS ČR SZIF, ČSÚ

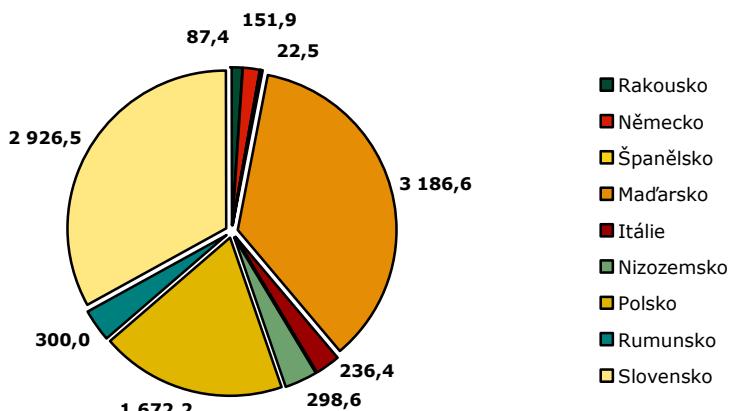
Zahraniční obchod ČR - konzumní brambory; říjen 2005

V období od 1.-31.10. bylo do ČR dovezeno celkem 593,76 t konzumních brambor (KN 07019090). Podle posledních publikovaných údajů ČSÚ jednoznačně dominovalo Maďarsko a to jak v oblasti dovozu, tak i vývozu. Z Maďarska bylo dovezeno 324,3 t brambor (54% celkového množství). Druhým významným dovozcem bylo Slovensko, odkud bylo

v tomto období dovezeno přes 256 t konzumních brambor.

Vývoz konzumních brambor činil v říjnu celkem 8 882,1 t. Do Maďarska bylo vyvezeno téměř 3 187 t. Na Slovensko objem vývozu činil 2 926,5 t za průměrnou cenu 1,88 Kč/kg a do Polska 1 672 t brambor za cenu 2,22 Kč/kg.

Pramen: TIS ČR SZIF

Vývoz konzumních brambor v říjnu 2005 (tuny)

Pramen: TIS ČR SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor

Ukazatel	AGRIA	MARABEL	ROSARA	Min. cena	Brambory celkem	SKK/kg	Max. cena
45. týden 2005	4,51**	4,15*	-	3,00	4,01	6,30	
46. týden 2005	4,64	4,24*	3,19***	3,00	4,03	6,30	
47. týden 2005	4,51	-	-	3,00	4,08	5,70	
48. týden 2005	4,68	-	3,82	3,30	4,23	5,70	
49. týden 2005	4,55	-	-	3,30	4,34	6,00	

Poznámka: 25 kg balení; * = odrůda SOLARA, ** = LAURA, *** = VIVALDI;

Pramen: PPA – ATIS Bratislava, 2005

Maďarsko

Velkoobchodní ceny producentů brambor vybraných měst

Nejčastější ceny	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged	HUF/1 kg
Odrůda:									
	49. týden 2005				50. týden 2005				
Condor	40	-	30	35	40	-	-	-	45
Desire	40	43	40	-	40	45	40	-	
Cleopatra	50	43	45	-	40	-	50	-	
Snow flake	50	-	40	-	40	-	50	-	
Daisy	40	-	-	-	40	-	50	-	
ostatní	50	-	-	-	40	-	-	-	

Poznámka: uvedené ceny jsou nejčastější spotřebitelské ceny v supermarketech Maďarska; pozn.: „-“ = data nebyla k dispozici

Pramen: www.akii.hu

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE - období 2004/2005

Země	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Srbsko	Slovensko	ČR	EUR/100 kg
44. týden 2005	12,97	8,79	12,54	15,93	-	10,17	8,39	
45. týden 2005	12,97	8,83	12,85	15,93	-	10,28	7,84	
46. týden 2005	13,17	8,83	11,74	15,93	-	10,34	7,78	
47. týden 2005	13,17	8,88	12,33	16,51	20,36*	10,52	8,02	
48. týden 2005	12,85	8,92	9,77	16,65	-	11,17	8,27	
49. týden 2005	12,85	8,92	12,25	16,65	-	11,54	8,14	

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích; * = Albánie

Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Velká Británie

	Sadbová plocha, výnos a produkce brambor					
	2005*	2004	2003	2002	2001	2000
Sadbová plocha	(ha)					
Velká Británie	134 864	143 062	139 203	151 782	158 684	159 247
Spojené království	139 405	148 727	145 252	158 490	165 346	166 019
Výnos	(t/ha)					
Velká Británie	41,96	42,00	41,80	44,10	40,44	37,66
Spojené království	41,71	41,83	41,56	43,58	40,18	37,69
Sklizeň	(tis. t)					
Velká Británie	5 659,0	6 009,0	5 819,0	6 694,0	6 417,0	5 998,0
Spojené království	5 815,1	6 220,6	6 036,6	6 907,7	6 642,9	6 257,0

Poznámka: 2005* = odhad; Spojené království zahrnuje také Severní Irsko

Pramen: Potato Markets weekly

Německo

Trh konzumních brambor v Německu

(EUR/t)

Období	Týdenní ceny producentů konzumních brambor v EUR/t					třída 2 + 3 ²⁾			
	2005/06	2004/05	2003/04	2002/03	2001/02	2005/06	2004/05	2003/04	2002/03
8. listopadu	93,8	39,4	147,5	73,8	120,2	88,3	38,9	128,3	66,0
15. listopadu	90,0	41,3	147,5	77,5	122,5	88,3	39,2	128,3	66,5
22. listopadu	90,0	42,5	147,5	77,5	122,7	88,8	41,8	126,7	66,0
29. listopadu	93,8	41,3	142,5	77,5	121,4	89,2	39,8	123,1	65,0
6. prosince	93,8	41,3	140,0	77,5	117,6	89,2	40,2	117,1	65,0
13. prosince	92,5	41,3	136,3	77,5	116,3	89,2	40,2	112,9	65,8

Poznámka: 1) třída 1 – pevné, lojovité. 2) třída 2+3 polomoučné+moučné.;

Pramen: Potato Markets weekly

Jak vybrat vhodnou odrůdu brambor

Jak je všeobecně známo, způsobu zpracování brambor je nespočet, ovšem je třeba si pokaždé vybrat správnou odrůdu. Pro vaření, pečení nebo smažení totiž nemůžeme čekat od všech stejně výsledky. Hlavním rozdílným znakem je kromě vzhledu (neboli barvy dužiny a slupky) různá moučnatost dřeně. Druhy s pevným vnitřkem se například doporučují k úpravě vcelku – můžeme je třeba pečt v albalu nebo prostě jen uvařit. Brambory středně moučnaté jsou ideální ke smažení,

protože absorbují jen malé množství oleje, a tak jsou na povrchu křupavé a zároveň zůstávají uvnitř měkké. Naopak z hodně moučnatých brambor se nejlépe připravuje kaše a knedlíky. Není tedy zbytečné řídit se „návodem k použití“, který by měl být uveden na každém balení, anebo alespoň odrůdou, je-li tedy možné dopátrat se jejího názvu. Podmínkou ale je znát základní charakteristiku každé z nich. Následující tabulka by vám v tomto směru mohla pomoci. Hodně štěstí v kuchyni!

ODRŮDA	Vaření, vaření v páře, dušení, pečení na páni	Pečení v troubě	Smažení	Knedlíky	Kaše
Adora	vhodná	vhodná	nevhodná	nevhodná	použitelná
Agáta	vhodná	ideální	nevhodná	nevhodná	nevhodná
Desirée	použitelná	ideální	vhodná	vhodná	nevhodná
Kuroda	nevhodná	nevhodná	ideální	ideální	použitelná
Liseta	vhodná	vhodná	nevhodná	nevhodná	použitelná
Monalisa	vhodná	vhodná	vhodná	použitelná	použitelná
Nicola	ideální	použitelná	nevhodná	nevhodná	nevhodná
Primura	použitelná	vhodná	vhodná	použitelná	použitelná
Spunta	vhodná	vhodná	nevhodná	nevhodná	nevhodná

Pramen: www.spotrebitele.cz

Francie

Kvotace trhu konzumních brambor 2003/4 až 2005/2006

(EUR/t)

Kalibrace:	40 - 70 mm			50 - 75 mm		
	Datum	2005/6	2004/5	2003/4	2005/6	2004/5
31. října	142,50	97,50	208,75	152,50	110,00	223,75
8. listopadu	142,50	97,50	208,75	152,50	110,00	223,75
15. listopadu	142,50	97,50	198,75	152,50	110,00	213,75
22. listopadu	137,50	97,50	186,25	150,00	110,00	202,50
29. listopadu	142,50	88,75	182,50	151,25	97,50	195,00
6. prosince	142,50	88,75	180,00	151,25	97,50	192,50
13. prosince	138,75	88,75	180,00	148,75	97,50	190,00

Pramen: Potato Markets weekly

Brambory – nebezpečí pro naše zdraví?

italský spotřebitelský časopis Altroconsumo testoval brambory a jídla z nich. Poté, co se objevily informace, že jídla z brambor připravovaná za vysokých teplot obsahují akrylamidy, potenciálně karcinogenní látky, otestoval řadu výrobků, jejichž základem byly brambory. Jak se zdá, je to riziková potravina.

Pozor na vady

Když brambory kupujete, dejte pozor na to, aby byly bez kazů, což v první řadě znamená, že hlíza by měla být celá, nerozpřelená, nepomačkaná a bez klíčků. Nicméně i potom může docházet k různým změnám, jejichž následkem brambory přestanou být zdravotně nezávadné. Těmi nejčastějšími, způsobenými především špatným či příliš dlouhým skladováním, bývají: - útoky mikroorganismů způsobujících hniti. Tento proces se může projevovat dvěma způsoby: jednak jako „suchá“ hniloba, kdy jsou na bramborách patrné hnědě či namodralé skvrny, které se postupně propadají, zatímco dužina je půrovitá a suchá. Druhou podobou je hniloba „měkká“, kdy brambora skutečně měkne, vlní se a začne zapáchat. V obou případech již brambora není vhodná ke konzumaci.

Nemoci brambor - symptomy

- „černé srdce“ (nebo „černá hniloba“), nemoc vznikající při nedostatku kyslíku či při nadměrném teple. Ne vždy je tento zkázný proces navenek viditelný. Hlavním projevem totiž je tmavnutí a vysychání středu dřeně a postupný vznik dutiny. Brambora by rozhodně neměla být konzumována.

- scvrklé a příliš cukernaté brambory s postupným hnědnutím dužiny jsou výsledkem delšího vystavení teplotám pod nulou. Raději se takovým bramborám vyhněte.

- zezelenání brambor, přičemž nazelenalou barvu může získat jak slupka, tak dřeň. K tomuto jevu dochází v důsledku působení slunečního světla. Takové hlízy jsou zdrojem solaninu, což je látka, která může vyvolat projevy intoxikace (nevolnost, křeče v bříše, zvracení, malátnost a ospalost). Jediné místo se pro celou tuto zásobárnu solaninu najde bezpochyby v koší.

- klíčení způsobené špatným skladováním. S prvními klíčky se brambora začne scvrkávat a měknout, ale v počátečním stádiu jí lze ještě zachránit – stačí naklíčenou část těsně před konzumací odříznout. Ovšem v pokročilém stavu je lepší celou bramboru vyhodit, protože i tehdy se brambora stává jedovatá kvůli přítomnosti solaninu.

Pramen: www.spotrebitele.cz

Milí pěstitelé a obchodníci brambor,

**přejeme Vám spokojené a příjemné prožití vánočních svátků,
zdraví, štěstí, dobrou pohodu,
ale i příznivé podmínky pro pěstování brambor
a vynikající možnosti v obchodování
s bramborami po celý rok 2006**

Vaši komoditní manažeři TIS ČR SZIF.

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 19.12.2005

1 EUR – 28,955 Kč 100 SKK – 76,141 Kč 1 PLN – 7,509 Kč 1 GBP – 42,608 Kč 1 DKK – 3,884

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF.